

KAS ERZINA KUNIGĄ IŠPAŽINTYJE?

/ 59 /

Prieš kiek laiko iš šios pačios sekyclos sakiau to paties ciklo pamokslėlių apie reikalingą penitentui atsišvelgti ir į savo nuodėmklausį, o ne vien tik žiūrėti savo pusės ir tik reikalavimus statyti. Tenai buvau užsiminęs, jog nuodėmklausini daug sunkiau mūsų išpažinčių klausyti, negu mums jas atlikti ir dėl to kunigai turėtų daugiau pretenzijų mums, penitentams, negu turime mes jiems, savo nuodėmklausiams. Dėsigirdau, kai dėl šo to kai kas tuoju apkalmino mane patį, k būk tai man negalima įtikti: ir šio reikalaus ir to. Bet iš tiesų aš čia ne apie save kalbu ir niekam savo reikalavimų nestatau, tačiau jeigu jau reikia apie tai kalbėti, tai manau, jog jūs turite žinoti abi dalyko puses, o ne tik tiek, kiek iki šiol apie išpažintį: apie penkias atgailos sakramento dalis iš katekizmo penkiose trumpose eilutėse. Ir šios dienos mano pamokslėlio tema gal kai kam nepatiks ir vėl priskaitys man už naują prasikaltimą, bet tiek to. O kalbėti noriu apie tai, kas daugiausia kunigą išpažintyje erzina. Tenai jis turi daug kantrybės turėti ir labai valdytis, tačiau tai darau neduoda tikinčiajam lyg ir tyčias tą sunkų darbą dar labiau pesunkinti. Reikia stuminti, jog kunigas taip pat žmogus ir jeigu jis prisirišęs tokį sunkų darbą, kaip kunigybės pareigos, tame tarpe ir mūsų išpažinčių klausymas, tai manau, jis mums padarė auką, kurią ne kiekvienas padaro savo draugui ir reikia tą auką įvertinti. O jos įvertinimas pirmoje eilėje pasireiškia tuo, kad išpažinties klausymą iš savo pusės mes pasistengsime kiek galima labiau jam palengvinti.

Taigi, kas nuodėmklausį gali išpažintyje labiausiai erzinti ir ką mes turėtume iš jos

pašalinti, kad nebeerzintų?

XXXXXXXXXX

Pirmas dalykas, kuris sukelia nuodėmklausui nepasitenkinimą, tai mūsų nepesirengimas išpažinčiai. Ir aš ir kitas kunigas mano vietoje klausyčioje tuomet pagalvojame: nejaugi žmogus negali suprasti, kad jo reikales pirmoje eilėje turi rūpėti pačiam penitentui, tai yra jam pačiam, atliekančiam išpažintį, o ne kunigui, kuris tame dalyke jam tik pagalbininkas. Labai lengvai galima atskirti žmogaus nežinojimą, nesugebėjimą nuo jo apsilėidimo ir kaip tik tai labiausiai erzina. Nemokantį galima pamokyti, nesuprantančiam galima paaiškinti ir reikales bus tvarkoje, o apsilėidusio, nesidominčio savo paties reikalu nei pamokysi, nei nuteiksi. Nieko nėra bjauriau, kaip klausyti išpažinties penitentą, kuris atėjęs prie klausyklos langelio nieko tau nesako ir į visus klausimus atsako "ne". Gali tu jį klausinėti visą dieną, o jis nieko negalvodamas tau atsakinėja "ne". Tada nebežinai ką su tokio daryti. Paleisti tokį aviną be ištėisimo nei šiaip nei taip, duoti jį irgi negalima: jis visiškai nieko nesirengęs ir nesiduoda parengiamas.

Antas labai nuodėmklausį erzinantis dalykas yra penitento ginčai. Tu jam sakysi vieną, jis tau pradės savo išvedžiojimus. Toks žmogus visiškai nenori suprasti, kad išpažintis tai ne laisvos filosofavimas. Čia yra teismas, kur vienoje pusėje yra teisiamasis, o kitoje teisėjas. Čia nesuprantama, jog čia ne bile koks teismas, o paties Dievo teismas per jo pastatytą kunigą. Nesuprantama, jog čia neatsisakoma savo nuomonių reikšti ar kaltinti kunigą, kam jis vienaip ar kitaip sprendžia, o save apkaltinti prieš Dievą ir gauti iš jo nuodėmių atleidimą. Čia teisinama prašyti iš Dievo jo malonės, o ne pamokyti, kaip jis ją

x

turi duoti. Išpažintyje tegalima tik išpažinti nuodėmes, ne siškius dalykus pasiaiškinti ir sutikti, kaip buvo pasakyta, o ne reikšti savo nuomonės. Ku -kur, o jau čia tai tikriausiai galioja taisyklė, kad "niekas nėra teisėjas savo byloje". O labai dažnai būna, kad penitentai nori tapti ne tik savo pačių mokytojais, bet ir savo nuodėmklausių teisėjais. Taigi, užuot patys prisiėmę jų teisną, jie juos nuteisia ir tai čia pat.

Kitas dalykas, kuris nuodėmklausį gali erzinti ir erzina, tai penitento vasiškas su juo nemisikaitymas. Nors žmonės labai židri mendagumo šiaip gyvenime ir bile kam jį stengiasi rodyti, bet prie klausykos langelio prieję jie dažniausiai užmirštą, kad čia susitinka su pačiu aukščiausiu savo viršininku, kurį jiems pats Dievas atgentinuos reikaluose pastetė. Šis nėra atkreipti dėmesį į faktą, kad žmonės visai nekreipia dėmesio į šią blogybę, kuri visada kyla, kada žmonės taip artai susitinka, kaip tai yra prie klausykos langelio. Šiaip gyvenime žmonės vengia prie vienas kito prisikišę kalbėtis, nes tai nesudaro malonumo daugeliu atžvilgių. Labiausiai gi yra nemalona dėl nemalonių burnos kvapų, kurių daugelis negali pakęsti. Prie klausykos langelio kunigui kvėpuoja ne tik į ausį, bet ir į pačią burną ir nosį. Reikalavimas nusisukti į sieną, tai yra priimti tokią padėtį, kad būtų galima kalbėti kunigui tik į ausį, dažniausizi atsisukama į bažnyčios pusę, tai yra kalbėti kunigui į burną ir į nosį. Jeigu tai būtų tik kalba, dar būtų galima pakęsti tokią netvarką, nes vistiek kaip nors išgirsi, ką tau ten sako, bet čia dar priedo ir kvėpuojama, ir čiaudoma, ir kosima. Jeigu taip padaro vienas du, dar galima pakęsti, bet kas galima jausti, jeigu taip daro dešimtys? O daugelis to nesupranta ir nenori suprasti ir

jeigu kada šitaip primenama, paskaitoma kunigui už įsišokimą. O reikėtų būti čia jautresniems. Tiesa, teko man sutikti ir tokių penitentų, kurie pereję į kitą kraštutinumą: manydami, kad iš jų kvapas kunigui neskanu, - nors gal būt taip ir nebuvo, tik jie patys taip nusprendė: - vietoje savo už burnos kvapo, kunigui po nosim pakiša beveik šlapia nuo odekolono nėsinę. Atseit, debar nesmiręs, o kvapas. Na ir kvapia. O jūs žinote, kokį būna odekolonų, kad jų kvapo negalima labiau pakęsti, kaip kieno supuvusių dantų kvapo. Žmogus norėjo gero, o persistengė. Bet kaip ten bebūtų, toks žmogus, kad ir apsiskaičiuodamas į kitą pusę, stengiasi visgi kunigo padėti suprasti ir šį darbą lengvinti.

Aš čia paminečiau čiaudėjimą ir kosėjimą. Atrodo, juk tokių dalykų nei būti negali. Juk mes smerkiame tuos veiksmus net tokioje vietoje vietoje salėje, kur yra daug žmonių ir tie dalykai gali jiems kliudyti klausytis kalbos ar muzikos. Čia ne sivaržoma. Užėjo kosulys, trenks tau tiesiai į ausį ir lyg niekur nieko nebūta. Argi žmogus negali bent kiek suprasti, kad, sakysim, galima pasisukti kiek į šalį, jeigu jau niekaip negalima susilaikyti nečiaudžius ar nekosėjus?

XXXXXXXXXXXXX

Klausantis šio apie tokius dalykus pasakojimo, nereikia manyti, jog čia jums yra keliami nežmoniški ir neįgyvendinami reikalavimai ir kad tai tik kažkokių nuodėmklausių akipilėjų prasimenymas. Ne. Jeigu tikintysis turi bent truputį meilės tam, kuris tokią didelę gyvenimo auką daro dėl jo išganymo, jis turėtų pats apie tai pagalvoti ir pirma, begu ateina reikalas apie tai priminti kunigui. Práminimas tuo atveju jau yra mūsų pasmerkimas, nes tai įrodymas, kaip mes į šį

reikalą visiškai nekreipiame dėmesio. Kitur taip stengiamės nedaryti, o čia ir priminus pykstame. Aš sakau: "pykstame" ir tai darau sąmoningai, nes kaip tik daugelis tikinčiųjų tokiuos priminimus sau išsiaiškina kaip nepagrįstus priekabius, kada iš tiesų kitaip gyvenime yra.

Baigdamas dar pridėsiu, kad mūsų išpažintys erzlios jx kartais pasidaro ne dėl nuodėmklausių netakto, kurius kai kurie kunigai padaro, bet pirmoje eilėje nuo mūsų nepaisymo kai kurių dalykų, kurie ir geležinius kunigo nervus gali sulandyti. Jeigu pasaulyje visur būtų rodoma tiek tolerantiškumo ir kantrumo, kiek jo rodoma ir stengiamasi parodyti išpažintyje, mes stačiai nustebtume dėl žmonių santykių sušvelnėjimo. Ir stvirkščiai. Jeigu gyvenime būtų ir kitur kur žmonių rodoma tiek storžieviškumo, nestaisžvelgimo į žmogų ir tik savo reikalo težiūrėjimo, kaip daugelis padaro išpažinties eidami, gyvenime daug kas pablogėtų.

Taigi, stenkimės palengvinti savo nuodėmklausiams darbą kaip tik beįmanome. Amen.